

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24	kor
Félévre	—	—	—	12	"
Negyedévre	—	—	—	6	"
Egy hóra	—	—	—	2	"
— Egyes szám ára 8 fill.					

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 143. szám.

Hétfő, június 25.

Nemzeti demokrácia.

— június 25.

A miniszterelnök annak idején e két szóban fejezte ki követendő politikai irányát általánosságban.

E két szónak különösen a mai korban olyan jelentősége van, hogy érdemes vele többször is foglalkozni.

Egyenkint is sokat jelentenek ezek a szavak, ilyen egymás mellett pedig biztatóan modern szellemet lehelnek. A nemzeti eszme, ha demokratikus tartalommal sulyosítja, még a mai kornak gazdaságilag meglehetősen előrehaladott viszonyai között is fejlődésre képes, különösen nálunk Magyarországon, ahol évszázadok óta centripetális erőhatalmi tényezők akadályozták a nemzeti eszme gyakorlati érvényesülését. A Nyugaton már más irányu mesgyét vágott a fejlődés; ott a nemzeti eszme — mondhatni — ideálisan tökéletes már, belső tartalmában és külső megnyilvánulásaiban egyaránt. Ott egy további fejlődés előreláthatólag már visszaesést fog jelenteni a nemzeti eszme szempontjából és inkább a sokféle irányban széthúzó és mégis az egységes nemzetközi erőket fogja sűríteni. A fejlődés természetes rendje ez, mely ellen hiába küzd gyarló ember, ingatag földi hatalom. A fejlődés menetét lehet siettetni és lassabbá tenni, de feltartóztatni lehetetlen.

Magyarországon azonban ma még nem lehet ebből a szempontból nézni a dolgokat. Itt még a nemzeti irány sem szilárd karaktert nem öltött, sem sulyos és az intézményekben élő tartalmat nem nyert. Itt a legközelebbi évtizedek a nemzeti eszme vérdusabbá tételének politikáját fogják szolgálni.

A demokrácia persze elengedhetetlen kelléke ennek a politikának. Képzelnünk is bajos olyan törekvést, amely e tekintetben reakciós álláspontot támogatna, amikor a

demokratikus szellem kilépett a jelszavaknak szellel bélelt kereteiből és termékeny talajt keres, ahol erős gyökeret verhet. Rengeteg gazdasági baj — orvoslását, rengeteg szociális keserűség — megennyhülését várja ettől a szellemtől.

Társadalmi téren az osztályok érdekarcát kell rendezni, nehogy ez minden határozott karakter nélkül való csapongásában ártalmas szélsőségekbe tévedjen, politikai téren az erőknél és éppen nemzeti szempontból megfelelő feszítő hatalommal bíró erőknél a gyűjtését kell előmozdítani.

Láttuk, hogy a mostani erőnk nagy célok elérésére nem elegendő, ha reményt akarunk táplálni a jövőre és hittől akarunk megtermékenyíteni másokat, akkor új erőforrásokról kell gondoskodnunk, különben a változhatatlanban való megnyugvás keserű érzése vagy a kilátástalan harcok állandó kockázata marad számunkra.

A nemzeti demokrácia! Kétségtelesen a jelen politikájának és a jövő törekvéseinek egyaránt biztató jelszava. Csak őszintén kell vallani és a legrövidebb idő alatt tette válhat. Egy elgyötört ország várja ezt a biztató jövődőt s a nemzeti demokrácia őszinte politikájától csak jót remélhet mindenki.

Felhívás.

A torontálmezei községi és körjegyzők együletének Nagybecskereken, 1906. évi május hó 27-én a megyeszékház alispáni kistermében tartott rendes évi közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonata.

III. Targyaltatott Orsó Gáspár egyleti pénztárnok jelentése, mely az 1904. évi május hó 27-én IV. számú határozattal a Szegeden létesített jegyzői internátus céljaira a D. M. K. E. javára megszavazott segély fedezetül önként felajánlott 20 és 10 korona hozzájárulásból 1904. évben 964 kor., 1905. évben 1035 kor. és 1906.

évben mai napig 378 kor., összesen 2377 kor. folyt be. Ami a felajánlott 6000 koronának alig 1/3 részét teszi.

Telléry József választmányi tag felszólalása után, ki az egyes kartársak idegenkedését ecsetelte, Vihely Géza egyleti elnök ezen kedvezőlen eredményt annak tulajdonítja, hogy egyes kartársak a IV/904 számú határozatot még a most is félre értik, a mennyiben azt hiszik, hogy a jegyzők 20 korona és a segédjegyzők 10 korona önként felajánlott hozzájárulása nem egyszer és mindenkorra szól, hanem az 10 évig minden évben fizetendő.

Azt is kifogásolták egyesek, hogy az egyleti közgyűlésnek nincs joga tagjai a tagsági díjakon kívül bármely célra megterhelni, vagy a megterhelés tekintetében kötelező határozatot hozni. Az egyleti közgyűlésnek nem volt szándékában e irányban kötelező határozatot hozni, csupán megjelölte az alapot, a melyből a jegyzői internátus javára 10 évre megszavazott évi 600 koronát fedezni véli és egyben azon reményének adott kifejezést, hogy Torontálmezeiben nem fog akadni egyetlen egy jegyző vagy segédjegyző sem, ki ezen csekély áldozatot ily emberbaráti nemes célra saját érdekében meg nem hozná. Különben az amugy is csekély összeg akár 2 koronás havi részletekben is törleszhető.

ad III. A választmány javaslatának elfogadásával, a közgyűlés Orsó Gáspár egyleti pénztárnok jelentését és Vihely Géza egyleti elnök felvilágosító jelentését jóváhagyólag tudomásul veszi és újólag felkéri Torontálmezeiben alkalmazásban levő összes községi, kör- és segédjegyzőket, hogy a jegyzői internátus céljaira felajánlott 20, illetve 20 korona csekély hozzájárulást, esetleg 2 koronás havi részletekben sziveskedjenek Orsó Gáspár egyleti pénztárnoknak Bégaszentgyörgyre lehetőleg még az év folyamán elküldeni.

Ezen határozat egész terjedelmében hirtalig közzé teendő.

Kiadta:

Forster Imre,
egyleti főjegyző.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Párisi történetek.

A mutatóny.

A St-Germain-negyed társaságát egy válopör szenzációja valóságos fölkavarta.

— De hisz az lehetetlen! — kiáltott fel mindenki. Lehetetlen, hogy de vicomte L... el tudja hagyni gyönyörűségét feleségét; hiszen istennőként imádták az asszonyt.

A rejtély csakhamar kiderült és akkor kint, hogy az asszony üzte el az urát.

Ennek a klasszikus esetnek, amely valóban példátlan a válopörök krónikájában, különös háttere van; olyan esemény fűződik hozzá, amelyet meg kell örökítenem a későbbi kor kíváncsiai számára.

Vicomtesse de L... egy dús gazdag angol szíjgyártónak a leánya, aki polgári nevével és millióival ragyogó szépséget vitt a férjéhez hozományul. A vicomte, akinek már az ősei tékoztak el a családi uradalmait, ezzel a házasságával ismét tündöklővé aranyozta a családi címerét. Amde az előkelő származású férj alaposan csalódott, amikor arra számított, hogy korlátlan ura lesz az angol szíjgyártó pénzes zsákjainak.

— Nem, uracsám, — mondogatta a felesége — én önt sokkal inkább szeretem, semmint a romlását engedném. Az ilyen könnyelmű urak kezében a pénz csak pusztítást okoz. Legjobb lesz tehát, ha magam kezelem a vagyonomat.

És a vicomte csak zsebpénzt kapott a feleségétől: naponta egy lajosaranyat.

— Ennyi bőségesen elegendő önnek borra-
valókra...

Szép asszony csókja mindent megenyhít és a vicomte is beletörődött a helyzetébe, annál inkább, mert a felesége kiváló szépsége őszinte szerelmet ébresztett a szívében.

Volt azonban a vicomtenak egy lappangó régi szenvedélye: a kártya. Ez pedig fölújult benne. A klub zöld asztala így aztán lassanként adósságokba sodorta. Amikor már sok volt a tartozása, töredelmes vallomást tett a feleségének.

— Ohó! — kiáltott fel a szép asszony. Én egyetlen fillért sem fizetek. Azzal legkevésbé sem törődöm, hogy kirekesztik a klubjából, legálább sohasem megy oda többé.

A vicomte állítólag fölháborodott és boszut esküdött; így történt aztán, hogy egy este merész tervre határozta el magát a klubjában.

A klub éttermében néhány gavallér mulatott s amikor a vicomte hozzájuk lépett, valaki feléje kiáltotta:

— Hallod e, vicomte! ha nekem olyan szép asszonyom volna, mint a tied, nem hagynám egyedül éjszakára. Teringgettét, gyönyörű lehet a feleséged ilyen esti pongyolában!

Az arcátlan megjegyzésre a vicomte pillanatig elsápadt; de aztán nevetve válaszolt:

— Nos és mit adnál azért, ha ilyen pongyolában látnád?

Egy marék aranyat!

— Tartom az akut, — felelte a vicomte; azután a többi mulatóhoz fordult: — Ti is megvásároljátok a látványt?

— Hogyne! Szívesen! — kiáltották öten-hatan.

A vicomte pedig folytatta a tréfát. Kalapot kerített és abban összetányozta az adományokat. Állítólag ezernégyszáz arany gyűlt össze...

És éjjel tájban, — amikor a St-Germain negyedbeli palota már csöndes volt — besom-

polygott a klub-társaság a férj vezetése alatt a családi fészekbe. A hálószoba ajtaja előtt valamennyien levették a cipőjüket, nehogy zajt üsse-
nek. Aztán a vicomte benyitott a felesége hálótermébe és miután a barátait is bebocsátotta, hirtelen megcsavarta a villanyos csillár zárját.

Az egyszerre világossá lett hálóterem szögletében, a terebélyes agyban rémülten ijedt fel a szép asszony.

— Segítség! Gyilkosok! — kiáltotta.

De a vicomte nevetve hallgattatta el:

— Pardon, édesem, de ezek az urak látni akartak téged... én pedig módját ejtettem annak, hogy pénzt szerezzek az adósságaim törlesztésére...

... Másnap kora reggel a vicomtesse már ott volt az ügyvédjénél, hogy beadassa a válókeresetet az ura ellen.

A gazdagság.

Ime egy másik história a pénzről:

Valamennyien emlékszünk a gazdag Tilliard urra, erre a tetőtől-talpig külön emberre. Évekkel ezelőtt az ő lovai voltak a legszebbek a Bois sétautján és az ő szeretőinek vállán ragyogtak a legtündöklőbb gyémántok. Egy időben példaszóvá lett a Krózus neve s ha valaki tékozlással határos fényűzésről akart hasonlatot mondani, az ő nevét idézte. Maga Tilliard azonban nem sokra látszott becsülni a pénzt; legföljebb abban lelte az örömét, hogy ha két kézzel szórva az aranyait, másokat azzal boldoggá tehetett.

És egy napon Tilliard eltűnt a szereplés teréről. Ennek az eltűnésnek azonban igen tanulságosak a körülményei.

Történt, hogy egy napon az összes párisi lapokat bejárta a megröszbentő hír: a dús gazdag Tilliard tönkre ment! A hírlapok első jelentését

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Julius 2. Központi választmány ülése.
Julius 5. A torontali orvos-egylet közgyűlése.
Julius 9. Közig. biz. ülése.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután rendes havi közgyűlést tartott, amelyről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **A temesi főispán beiktatása.** Mint Temesvárról jelentik, K a b d e b o Gergely, az új temesi főispánt július 2-ikán iktatják be ünnepiesen egy a városnál, mint a vármegyénél főispáni székébe.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás- és közoktatási miniszter N ó t á r o s Mileva okleveles tanítónőt az iláncsai községi elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— **Dr. Dellmanicsék elutazása.** Dr. Dellmanics Lajos, nyugalmazott főispán és neje szombaton délután utaztak el Nagybecskerekre, hol másfél évtizeden keresztül környezte őket a lakosság tisztelete és rokonszenve. A torontali h. é. vasutak pályaudvarán ez alkalomból nagyszámú előkelő közönség jelent meg, mely a távozó házaspárt őszinte szívből fakadó, meleg óvációban részesítette.

— **Délmagyarországi Jegyzői Takarékpénztár.** Temesvárról jelentik: A délvidéki községi, kör-, segéd- és aljegyzők szombaton értekezletet tartottak a Hungária-szálló különtermében, melyen egyhangulag egy Temesvárott létesítendő Délmagyarországi Jegyzői Takarékpénztár Részvénytársaság alapítását határozták el. Az értekezleten Torontál vármegyéből megjelent Vihely Géza, a torontali jegyzőegylet elnöke és Krogloth József községi jegyző. Az értekezleten Burger Ferenc elnökölt, aki ismertette a takarékpénztár célját. Vihely Géza, Miskovits György, Oberdt Béla, Hofbauer Árpád és mások felszólalása után a következő tervezetet fogadták el:

A vállalat cége: „Délmagyarországi Jegyzői Takarékpénztár Részvénytársaság”. Székhelye: Temesvár. A vállalat tárgya: Minden a takarékpénztári és banküzlet körébe vágó ügyletek kötése, valamint ingatlanok vétele és eladása s ilyen ügyletek közvetítése a községi és körjegyzők közbenjárása mellett. De különös figyelmet fog a vállalat fordítani a jelzálogos kölcsönökre. (A működési kört az alapszabályok fogják részletesen meghatározni.) A vállalat határozatlan időre alakul meg. A vállalat alaptőkéje 500.000 korona,

aztán nyomon követte a sajtó bírálcikkeitnek egész sora. Egyik-másik lap vezércikkét áldozott a témára és cikke címéül ezt adta: „A telhetetlen Krózus.” A legerősebb eltelő kifejezések illették a letört nagyságot, aki sajnálkozás helyett pálcát érdemel stb.

Aztán megkezdődött a kálvária-járás. Az egykor büszke eleganciájú gavallér alázatosan kopogtatott a barátainál:

— Segítsetek rajtam... én is segítségre voltam — könyörgött.

De csaknem mindenütt ezt a választ kapta:

— Kiméljen meg a látogatásától...

Vagy pedig:

— Nincs időm önnel foglalkozni.

Legkeserűbb fogadtatás várta a kedvesénél, akire százezreket költött:

— Ugyan, kedves öregem, csak nem képzeli, hogy ezután is fogadhatom? Az emberek még meggyanusitanának, hogy én okoztam a romlását.

És Tilliard sirva, megszegyenülten sompolygott ki abból a palotából, amely az ő ajándéka volt...

Aztán következett a szenzációs fordulat: — Tilliard nem ment tönkre. Az egész vagyona érintetlenül ép. Sohasem költött tul a jövedelmén.

Igen, a bukását ő maga híresztelte el; ő maga adta a lapoknak és a saját szántából járta végig a megalázódás útját.

És egy szép napon az összes hírlapokban közlése tette ezt a néhány sort:

Megismertem a barátaimat. A tanulság hatalmas volt. Valamennyitől utálattal fordulok el.

Tilliard.

Ettől a naptól fogva többé senki sem látta a milliommot. Állítólag valahol Elzászban húzódott meg és virágokat termeszt. Emberrel azonban kezet többé nem fog soha.

Aurélien Scholl.

felosztva 2500 drb névre és egyenként 200 koronára szóló részvényekre. A részvényenkénti 200 koronából az alírás alkalmával 10% vagyis 20 korona és az alapítási költségekre részvényenként további 20%, vagyis részvényenként 40 korona 1906. évi november hó (1) első napjáig a Temesvármegyei községi és körjegyzők együletének pénztárába (Heller Adolf egyleti pénztárnok, Temesvár, Erzsébetváros) lefizetendő. A még hátralévő 70%, vagyis részvényenként 140 korona a részvénytársaság megalakulása napjától kezdve havonkénti 5%, vagyis 10 koronás részletekben fizetendő. A részvényalírás zárideje: 1906. évi november hó 1. napja. Az alapítók fentartják maguknak a jogot, hogy az első igazgatóságot három évre kinevezhessék.

Miután még az értekezlet elhatározta, hogy Torontál-, Krassó-Szörény- és Aradmegyében egy-egy fiók létesíttessék és hogy a megalakulásig az ügyvezetőséget az elnökség vezeti, az értekezlet véget ért.

— **A póttartalékosok örömnappja.** Az ex-lex állapot legsajnáltráméitobb áldozatai, a póttartalékosokra tegnap végre felvirradt a várva várt hazabocsátás napja. Több mint főszeptendeje ették már a kaszárnyak nyitását, meglelt férfiak, akik legtöbbjének ott kellett hagyni a családi tűzhely melegét, asszonyt és gyermekeket, foglalkozást s a hiányos katonai állomány kiegészítésül be kellett vonulni a kaszárnyak rideg falai közé. Most, félév múltán könnyebbült sóhajjal térnek vissza családjaik körébe, látnak hozzá újra foglalkozásukhoz. Örömnappja volt ez a tegnapi nap tehát a póttartalékosoknak, itt Nagybecskereken is közönségek és honvédeknek egyaránt, mert mindannyiukat vasárnap raggel véglegesen hazabocsátották.

— **Az O. M. K. E. nagybecskereki kerületének évi beszámoló gyűlése.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés nagybecskereki kerülete tegnap délelőtt 11 órakor a Lloyd-társulat helyiségeiben gyűlést tartott, a tagok élénk részvétele mellett. Az ülésen Steinitzer Géza bankigazgató elnökölt. Holmlaender Ede titkár felolvasta a terjedelmes titkári jelentést az egyesület múlt évi működéséről, amely különösen a közlekedésügy terén elért nagyfotosságu eredményekkel foglalkozott, u. m. a bérletjegyek reformjával, a gyorsvonatoknak III. oszt. kocsiikkal való ellátását stb. A működés többi pontjáról és pedig: a 40 koronán aluli követelések érvényesítéséről, a vicinális vasutak menetrendjének megváltoztatásáról, a telefonintézmény reformálásáról, a vasárnapi munkaszünetről és a házalási ügyről is részletes felvilágosítást nyújt a jelentés. Végül előterjesztették az egyesület évi zárszámadásait, a melyekre a közgyűlés megadta a felmentvényt.

— **Halálozás.** Öszinte részvétellel vesszük a hirt, hogy öv. dr. Binder Erzsébet szül. Popovits tegnap délelőtt 59 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt. A boldogult urnót, akit kiterjedt rokonság gyászol, ma délután temették el nagy részvét mellett.

— **A rajkiállítások.** A nagybecskereki összes iskolák, mint minden esztendőben, úgy az idén is nyilvános rajkiállításokban mutatták be növendékeiknek a rajzolásban és kézügyességben elért eredményeit. A rajkiállítások most, a vizsgák befejeztével szintén becsukódtak s ez alkalommal meg kell emlékeznünk a tapasztalatokról, mert a kiállított tárgyak egynemelyike szinte művészi nivón áll.

Igy a fő g i m n á z i u m b a n, ahol Streitman Antal rajztanár rendezte a kiállítást, szép csoportokban van bemutatva a diákok fokozatos haladása. Szombatnőn helyen az első osztály készítményei mellett a nyolcadik osztály termékeit helyezték el, úgy hogy magunk előtt látjuk a kezdet és a befejezés közti különbséget.

A polgári iskolában is számos érdekes rajz ragadja meg a szemlélő figyelmét, itt azonban a főszűt a kézi ügyesség fejlesztésére fektetik, amelyre rendkívül alkalmasak az u. n. „szőlőj” munkák. Valóságos műipari cikkeket lehet látni 12—14 éves diákok kezétől bámulatos ügyességgel készítve. Szalaváry Ede rajztanár fáradhatatlan buzgalommal igyekszik a diákokban a műipar iránti érdeket fejleszteni s törekvése, mint a kiállítás mutatja, már eddig is fényes eredménnyel járt.

A r. k. zárdában a finom leánykacék készítette fehérnemű varrások, szalon-párnák, asztalterítők, futók, selymfestések, bársonygetések ragadtatják el a nézőt. Annyi izléssel, csinnal és művészi precizitással vannak az egyes tárgyak elkészítve, hogy az embernek önkénytelenül is arra kell gondolni, milyen virágos, bájos tűzhelyet fognak ezek a leányok teremteni, akik innon kikerülnek. A meglepően szép eredmény megteremtői A r a n k a és L e o n a r d a nővérek.

Hasonlóan érdekes és meglepően szép kiállítással rendelkezik a M e s s i n g e r Karolin féle magánintézet is, ahol Szalaváry Ede rajztanár

és Magó Ilonka kézimunka tanítónő rendezték a kiállítást.

Az áll. elemi iskolában osztályonként rendeztek kiállításokat, mindenütt szép sikert érve el.

— **Értesítés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága a Délmagyarországi Tanítóegylet kérelmére f. évi 47524. számú rendeletével Budapesten f. év július hóban 3—4 hétig tartó, a gyenge tehetségek oktatására képesítő tanfolyamnak Berkes János, a gyógyopaedagogia intézetek igazgatójának és dr. Rauschburg Pal vezetésével való rendezését engedélyezte. Erre a díjmentes tanfolyamra pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. A pályázók közül 10 a gyengeelméjűek intézetében lakást, 5 pedig ugyanott ingyen ellátást is kaphat. A tanítói oklevéllel felszerelt és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz címzett kérvények f. é. június 30-ig Berkes János, a gyógyopaedagogia intézetek igazgatójához Budapestre közvetlenül felterjesztendő. Miután a gyenge tehetségek oktatására képesítő tanfolyam rendezése legalább 10 jelentkezőtől van függővé téve, tisztelettel felszólítjuk a Délmagyarországi Tanítóegylet tagjait, hogy ezen tanfolyamra való felvétel iránt minél nagyobb számban jelentkezzenek. Fehéretemplom, 1906. június hó 23-án. Schenk Jakab, agyl. elnök. Zsutty Béla, agyl. titkár.

— **A vasutasok erdei mulatsága.** Az idei mostoha júniusi időjárás tegnap délelőtt hiába ijesztette zuhogó záporral a nyári multságok iránt lelkesedőket, akik nagyban készültek a vasutasok multságára. Mert a vasutasok kifogtak az időn. Böles előrelátással ponyvákkal takarták el az erdei multságok főgöcpontját, a tánchelyet s mire déliben eloszlottak a sok kétségbeesést előidézett felhők, kihirdették városzerte, hogy nincsen semmi baj, a multságot megtartják az erdőben. Két zsufolásig telt különvont szállítottak ki a vendégeket a kincstári kis erdőbe s délután öt órára már olyan nagy, színes tömeg sürgött-forgott az erdőben, amelyet már régen nem láttak az öreg tölgyek. Minden rangú és rendű társadalmi réteg képviselve volt a nagyszabásu erdei multságon, amelyért teljes elismerés illeti a nehéz munkát végzett rendezőseget. A pompás tűzijáték, szerencsehalászat, szépségverseny, zsákfutás, lekvárverseny, kedves szórakozást nyújtott a közönségnek. Az ifjuság pedig fesztelen hangulatban járta a táncot a szegedi honvédeknek kitűnő játéka mellett éjjelig, amikor elindult az utolsó különvont hazafelé.

— **A főszoigabiró toivaja.** Megirtuk, hogy nemrégiben fényes nappal betörték ifj. Tullics György tb. főszoigabiró lakásába Zombolyán és 1200 korona értékű ékszerít vittek el. Mint Nagyszentmiklósról jelentik, most az ottani csendőségnek sikerült úgy a tettest, mint az összes ellopott tárgyakat kinyomozni. A tárgyakat Nagyszentmiklóson, Kruzsics István ékszerész és óras üzletében találták meg, ki jóhiszeműleg azokat Telbisz Istvántól, öbessenyői többszörösen már megbüntetett egyéntől vette. Telbisz elhitette Kruzsicscsal, hogy Bulgáriából hozott magának gazdag menyasszonyt, kinek tömérdek ékszere volt, de az uton súlyos betegségbe esett és nagy kínok között meghalt. Most újra akar nőülni, de a jelenlegi menyasszonya irtózik ezektől az ékszerektől, azért kénytelen azokat eladni. Kruzsics István elhitte a mesét és minden gyanu nélkül megvette azokat. Telbisz már hüvőse került és bevallott mindent.

— **Munkászavargás Nagyikindán.** Nagyikindán tegnapi a mezei munkások népgyűlést hirdettek. A rendőrség az országos vásárra való tekintettel nem engedélyezte a gyűlést, azonban a munkások mégis megtartották s a gyűlésen Gyurics József fővárosi szocialista-agitátor szónokolni kezdett. A rendőrség közbelépett s szétoszlásra hívta föl a tömeget, mivel azonban ez nem engedett, Gyuricsot letartóztatta s a gyűlést feloszlatta. A rendőrök Gyuricsot a városházára vitték, mire a tömeg odavonult s nagy zajongással követelte Gyurics szabadon bocsátását. A zavargók már-már ostrom alá vették a városházát, míg végre a rendőrségnek a csendőség segítségével sikerült eloszlatni a tömeget s a rendet helyreállította. Gyuricsot azután a rendőrség visszaexpediálta Budapestre.

— **A „Kereskedő ifjak egylete” nek új helyisége.** A nagybecskereki „Kereskedő ifjak egylete” eddigi helyiségéből — a Hunyady-utcai Kovács féle házból átköltözött a „Korona” szálloda jobb szárnyán levő volt „Kereskedelmi csarnok” helyiségeibe.

— **A törökkanizsal sztrájk vége.** Mint Törökkanizsáról jelentik, az aratósztrájk ügyében megindított békeltató tárgyalások, a melyeket Tallian

TÁVIRATOK.

Emil főbíró nagy körültekintéssel és tárgyilagos-
sággal folytatott, eredményteljesen járt a megegye-
zés a munkaadók és a munkások közt létrejött
a következő feltételek mellett: Az eddigi tizen-
harmad rész helyett ezután tizenkettő részért
dolgoznak a munkások. A konvencionál holdan-
kint egy korona helyett két koronát kapnak. A
bahordásért, amelyet eddig ingyen végeztek, most
ha két nap alatt befejezik, naponként két korona
40 fillér bért kapnak. Elemi csapás idején az
eddig szokásos negyven kiló gabona helyett
ötvenet kapnak. A saját részüket a részmunká-
sok eddig a teljes aratási munkát végleges be-
fejezése után szállíthatták haza, most azonban
már nyolcadnapra elhordhatják. Az átlagos nap-
számbért 3 koronában állapították meg. Végül az
agitációs szabadságot is biztosították maguknak
a munkások. Ezen egyezséget a következő ura-
dalmak fogadták el: Tallián Béla, Schulpe Vil-
mos, Bálint Jenő, Léderer Arthur nagybirtokosok,
továbbá a bébai, oroszlamosi, tiszaszentmiklósi
és a csókai uradalmak. Ma már a csendőrség és
katonaság is haza vonult.

Vörös érettségi multság. A Nagykikindán
megjelenő „Torontáli Hírlap” írja: A helyi
áll. gimn. érettségi tett diákjai mintegy tizen
tanárunkkal f. hó 21-én a Kada Mihály kerti
helyiségében barátságos lakomát rendeztek. Az
ifjúság dalra kelt s lelkesedésben elénekelt a
Kossuth nótát is. A hazafias dalok, de külön-
sen a Kossuth nóta sehogysen tetszett a másik
asztalnál mulató Prekajszki Pál, Markovics mok-
rini tanító, Granfil jogász, Sevicz villamos társa-
sági alkalmazott és Vilovszki városi irnoknak s
erővel belekötöttek a jókedvű, a borhoz nem
szokott, fiatal diákokba és inzultáltak őket.
Hufnusz József érettségis, aki különben is a
főgimnáziumi ifjúság önképzőkörének elnöke volt,
a már vérg sértő bántalmazásokra a hencgők
elő lépett s kérte, hagyják őket, az ifjúságot
békében mulatni. Erre a támadók késekre kaptak
és Hufnusz össze-vissza szurkálták. Dühük
olyan volt, hogy még a közbelépő kiszolgáló
pincérekét is megtámadták. Hufnuszon tizenhét
szurást ejtettek. Sebei oly súlyosak, hogy Bencur
kir. tszéki vizsgálóbíró a sérültet eskü alatt
volt kénytelen lakásán kihallgatni, mert fel-
gyógyulásához alig van remény.

A posta és az aratás. A kereskedelmi
miniszter az aratás idejére Torontálvármegye
területére az antalfalvai, pancsovai és alibunári
járás kivételével elrendelte az éjjeli táviró- és
telefon-szolgálatot.

Lódíjazás Bocsáron. A torontálvármegyei
gazdasági egyesület tegnap Bocsáron sikerült ló-
tenyésztési jutalomdíjazást rendezett, amelyről
lapunk holnapi számában hozunk részletes tudó-
sítást.

Strófák.

(A rózsá nyílik illatozva,
Az égen, földön csupa fény,
Ilyenkor, némi mélabúval
A szerelemről zengek én.)

A kánikulás nagy melegben
Szerelmet búgni: nagy dolog,
Ezt jól tudják, oh szöke angyal,
A többi szöke angyalok.

Mert mind a többi szöke angyal
Nem oly kemény, miként a jég,
Sőt azt hallom, hogy minden érzés
Szívükben büszke lánggal ég.

Csupán te vagy kegyetlen, édes,
S ez kellemetlen módfelett,
Mivelhogy boldog álmódásban
Ilyenkor élni nem lehet.

Más költő azt a zöngé lantot
A földhöz csapta volna már
És nem zokogna s fölkiáltna:
„Nem, nem! Én nem leszek számár!”

De én, a szende fatalista,
De én, a kedves, hű fiú,
Én némi fájdalommal mondom:
„Ez szörnyűség! Ez iszonyu!”

Hogy mi lesz ennek szörnyű vége,
Oh azt előre sejtem én:
Egy könyv kerül a kirakatba
És benne 40 költemény.

Egy könyv, amelyben lira tombol,
Mely szívet kér és kér eget,
Egy könyv, amelyet Singer s Wolfner
Egy forint árán veszteget.

Egy könyv, remek velin-papírral,
Egy könyv, amelyben könyv ragyog,
S amelyet bizton átlapoznak
A többi szöke angyalok.

Csupán te vagy kegyetlen, édes,
S oh jaj, megint mesébetik:
Hogy 500 angyal könyben uszik,
De nem — az ötszázegyedik.

A magyar delegáció teljes ülése.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A ma-
gyar delegáció Zichy Tivadar gróf elnök-
lésével ma délelőtt teljes ülést tartott,
melyen megjelentek az összes közös, vala-
mint a Bécsben időző magyar minisz-
terek.

Zichy Tivadar gróf elnök az ülést
megnyitván, jelzi, hogy első sorban a
közös külügyi és a hadügyminiszterium
fengerészeti jelentése kerül tárgyalásra.
Jelenti továbbá, hogy az összes albizott-
ságok befejezték működésüket s elkészítet-
ték jelentéseiket.

Ezután megkezdtek a külügyi albi-
zottság jelentésének tárgyalását, melyet
Thoroczky előadó ismertet s elfoga-
dásra ajánl Sággy Gyula ismeretes indit-
ványával együtt.

Tárgyalás előtt felszólal Sággy
Gyula s a határozati javaslata körül föl-
merült félreértésekre nézve kijelenti, hogy
ő nem akar bizalmat szavazni a külügy-
miniszternek, ellenkezőleg a mai külpoliti-
kával nincs megelégedve, azonban a jelen-
legi politikai viszonyokra való tekintettel a
bizalmatlanság külön kifejezése nem
alkalmas.

A tárgyalás folyik.

Kossuth a királynál.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgöny-
zik, a király holnap külön kihallgatáson
fogadja Kossuth Ferenc kereskedelmi
minisztert, aki tárcája keretébe tartozó
ügyekről referál az uralkodónak.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgöny-
zik, Wekerle Sándor miniszterelnök, Zichy
Aladár gróf, Kossuth Ferenc, Apponyi
Albert gróf és Andrássy Gyula gróf
miniszterek Bécsbe érkeztek.

Új miniszteri tanácsos.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Mint politikai körökben
beszélik, Sebess Dénes függetlenségi
képviselőt, legközelebb miniszteri tanácsossá
nevezik ki.

Magyar delegátusok az arzenálban.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgöny-
zik, a közös hadügyminiszter meghívta f.
hó 27-ikére a magyar delegátusokat a bécsi
katonai arzenál megtekintésére.

Polónyi állapota.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Polónyi Géza igazságügy-
miniszter állapot a mai orvosi jelentések
szerint határozottan javul, úgy hogy ma
már foglalkozhatott tárcája ügyeivel. Az
orvosok szerint most biztosra vehető, hogy
Polónyi rövid idő alatt teljesen felgyógyul.

A Fejérváry kormány vád alá helyezési ügye.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A képviselőház kérvényi
bizottsága folyó hó 30-ikán ülést tart, a
melyen a Fejérváry-kormány vád alá helye-
zését kérő kérvények dolgában döntenek.

Goluchovszky lemondása.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Bécsi politikai körökben
is megerősítést nyer, hogy Goluchovszky
gróf külügyminiszter legközelebb lemond.
Utódjául bécsi körökben Aerenthal
báró nagykövetet emlegetik.

Ártatlanul meghurcolt bankigazgató.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Gosztonyi Jenőről, a köz-
gazdasági és iparbank igazgatójáról, akit a

rendőrség sikkasztás miatt letartóztatott,
ma kiderült, hogy teljesen ártatlan s
alaptalan boszúból eredő ráfogásnak az
áldozata.

Román hang Lueger ellen.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
ered. távirata.) Mint Bukarestből jelentik,
egyik ottani előkelő lapban Pann Gergely
egyetemi tanár élesen elítéli a román kor-
mány nagy udvarlását Luegerrel szemben
s azt mondja, hogy a románoknak arra
kell törekedni, hogy a magyarokkal legjobb
barátságban éljenek.

Akinek öt felesége van.

Budapest, június 25. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Korzinek Tivadar házasságszédelőt
a rendőrség ma Sárkeresztúron letartóztatta.
Korzinek most derült ki, hogy öt „törvényes”
felesége van, akiknél felváltva szokott tartó-
zkodni. A rendőrség most éppen az ötödik fele-
ségénél tartóztatta le.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906. június 25.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

B u z a	Kilós	100 kilogr.		Kilós	100 kilogr.	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	16.50	16.70	79	17.60	18.65
Pestvidéki	74	15.95	16.15	78	17.10	18.10
Bánsági	75	—	—	79	18.35	18.30
Bácskai	74	16.20	16.40	78	16.95	17.15
Szerbiai	76	16.90	17.55	—	—	—

Egyéb gabonaneműk		100 kilogr.	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	14.60	14.75
	középmínőségű	14.45	14.55
Árpa	takarmányaru I. r.	—	—
	másodrendű	—	—
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	18.65	19.45
	középmínőségű	19.50	19.60
Tengeri	belföldi új	12.90	13.05
	román vagy bolgár	—	—
	cinquantin	—	—
Repece	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, június 25. (A nagybecskereki
Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli
zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (októberre) 16 — —
Buza (áprilisra 1907.) 16.54 — —
Rozs (októberre) 13.40 — —
Zab (októberre) 13.62 — —
Tengeri (júliusra) 13.06 — —
Tengeri (májusra 1907.) 11.48 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

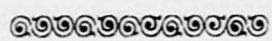
É r k e z i k:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra
33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 43 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este
8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.;
este 7 óra 05 p.
Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra

I n d u l:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 45 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra:
reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 55 p.;
délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
11 óra 38 p.
Béga-szentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra
20 perc.

ZONGORATEREM és zongora kölcsönintézet.

A legkitünőbb gyártmányú zongorák =
(Ehrbar, Schweighofer
Dörr stb. gyárakból)

kaphatók

Bröder Ignácnál,

Temesvári-ut, saját házában.

Régi zongorák becséréltetnek.

(202-52.25)

5506. szám. 1906.

635-3.1

Hirdetmény.

A nagybecskereki királyi törvényszék közhírré teszi, hogy a nagybecskereki tiszai ármentesítő társulatnak Szerbelemér község érdekeltjei elleni kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás 5505/P. 1906. szám alatt folyamatba tétetvén, tárgyalásra határnapul 1906. évi július hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája Szerbelemér község házához kitűzetett, a mikorra a kisajátító társulat, a kisajátítási összeírásban megnevezett tulajdonosok, nemkülönben a többi telegkönyvi érdekelt, egyenként külön s a távollévők és ismeretlen tartózkodásuk részére ezennel kinevezett ügygondnok, dr. Stassik Ferenc, nagybecskereki ügyvéd megidéztenek azzal, hogy az érdekelt elmaradása a kártalanítás tekintetében hozandó határozatot nem gátolja s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyaláson meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincs.

Megjegyeztetik, hogy a kártalanítási eljárás tárgyát a szerbelemi 621., 632., 623. és 1692. számú telekjegyzőkönyvekben felvett ingatlanokból kisajátítás alá eső területek képezik.

A királyi törvényszék, mint polgári bíróságnak Nagybecskereken, 1906. évi június hó 20. napján tartott üléséből.

Dr. Kováts Károly,
kir. törvényszéki elnök h.

Gojdzits Miklós,
kir. törvényszéki jegyző.

Gyakornok

kezdő fizetéssel azonnal felvétetik
özy. Guttman Jakabné és Fianál

(630-1.1)

Szabad kézből
eladó

a melencei-utca 437. számú

= ház =

igen kedvező fizetési feltételek mellett.

Tulajdonos:

Nagybecskereki takarékpénztár.

(25-26)

53008. Eln. szám 1906.

637-1.1

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság a hivatali helyiségeinek fűtéséhez szükséges tüzelőanyag szállítására versenytárgyalást hirdet.

A fűtési idő az év október havától a következő évi április hó végéig tart, mely idő alatt körülbelül 250 köbméter tüzelőfára van szükség.

A szállítási feltételek a következők:

1. A tüzelőanyag első minőségű hasábos bükk- vagy gyertyánfa legyen.

2. A szállítás a pénzügyigazgatóságnak esetenként való írásbeli megrendeléshez képest és pedig a megrendelés vételétől számítva legkésőbb 3 nap mulva eszközözlendő.

3. Vállalkozó köteles a megrendelt tüzelőfa mennyiségét a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság épületének udvarára saját költségén beszállítani s ott rendes ölekre rakva a megbízott pénzügyi tisztviselő jelenlétében felmérni.

4. Köteles a szállított és hivatalosan átvett tüzelőfára vonatkozó szabályszerű számláját a vonatkozó írásbeli megrendelés csatolása mellett az átvételt követő 15 napon belül a m. kir. pénzügyigazgatósághoz betérjeszteni.

5. Ha a szállított tüzelőfa akár minőségileg, akár mennyiségére nézve a feltételeknek nem felel meg, vagy ha a szállítás a 2. pontban jelzett határidőn belül nem eszközöltetnek, a m. kir. pénzügyigazgatóság jogosítva leend a szükséges tüzelőfát bárhonnet beszerezni, mely esetben a költség- és árkülönbözetet köteles a vállalkozó a m. kir. kincstárnak megtéríteni.

6. A tüzelőanyag szállítására vonatkozó szerződés 3 évi fűtési időnyre fog megkötettni, miért is a vállalkozó köteles a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál biztosítékul 300 koronát készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni és a szerződés tartama alatt ott kezelteni.

7. A m. kir. pénzügyigazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatot tevők között, tekintet nélkül az ajánlott összegre, tetszés szerint választhasson, új pályázatot hirdethessen vagy a tüzelőanyag más módon való beszerzése iránt intézkedhessen.

Felhivataknak pályázók, hogy ajánlataikat 1 koronás bélyeggel ellátva lepecsételt borítékban „Ajánlat tüzelőanyag szállításra” felirattal ellátva f. évi július hó végéig a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyujtsák be.

Később érkezett ajánlatok nem vételnek figyelembe.

Nagybecskerek, 1906. június 19-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Tóth,

kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

Alibunári járás főszolgabírájától.

2064. sz. 1906.

626-3.3

Pályázati hirdetmény.

A Végszentmihály községben megüresedett végszentmihályi községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi július hó 12-ig nyujtsák be.

Az állással a következő javadalmazás jár:

1. Készpénzfizetés 800 korona.

2. Anyakönyvvezető-helyettesé leendő esetleges kinevezés esetén 40 korona tiszteletdíj

Kelt Alibunáron, 1906. évi június hó 18-án.

Radonits,

főszolgabíró.

Joghallgató

megfelelő foglalkozást keres.

Címe a kiadóban.

(632-3.1)

Vetőmag-köles

igen szép minőségben

kapható

özy. Guttman Jakabné és Fianál

Telefon 96.

Telefon 96.

(638-1.1)

1246. kig. sz. 1906.

630-3.2

Pályázat.

Az üresedésben levő és 720 korona évi fizetéssel egybekötött községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A jegyzői teendőkhöz jártasok előnyben részesülnek. A hivatalos nyelven kívül a román és szerb nyelv tudása kívánatos. A kérvények benyújtására 1906. évi július hó 1-jét tűzöm ki határidőül.

Alibunár, 1906. június hó 18.

Mohaupt,
jegyző.

Eladó

az araci 5620/45. sz. tükvben irt s a „szentmihályi“ dülőben fekvő 6 katasztr. hold és 300 □-ölnyi szántó készpénzért.

Ajánlatok dr. Rónai Miksa budapesti ügyvéd (VII., Erzsébet-körút 15. sz.) címére küldendők.

(631-3.2)

Birtok-eladás.

Eladok szabad kézből kedvező feltételek mellett 4-12 holdas parcellákban fekvő 120 hold elsőminőségű szántóföldet a helybeli határban.

Torontálszigeten, 1906 június 18-án.

(613-3.3)

Grandjean Géza.

Nagybecskereken, igen kedvező helyen fekvő

h á z

méltányos ár és fizetési feltételek — egyelőre 1000 kor. részfizetés — mellett eladó.

Felvilágosítással szolgál

a „GYÁRTELEP“ Söröződe r. t.
Temesvárott.

622-7.2